

Bestuursrapportage

maart 2021

Financiële en beleidsafwijkingen per programma

Door de verdeling van het budget vanuit de nieuwe aanbesteding brandverzekering van programma 12 naar de overige programma's, ontstaan voor- en nadelen kleiner dan € 50.000 binnen de programma's 3, 4, 7 en 8. De totalen per programma kunnen daarmee voordelig of nadelig afwijken ten opzichte van de toelichtende tekst per programma, maar sluiten aan op de tabellen hierboven. In de verschillende programma's zijn de afwijkingen groter dan € 50.000 verantwoord.

01 Bereikbaarheid, € 356.000 Nadelig.

Product Parkeervoorzieningen, € 160.000 Nadelig.

Door de coronacrisis is als gevolg van de coronamaatregelen in de maanden januari – mei 2021 minder gebruik gemaakt van betaalde parkeerplaatsen dan voorheen. Vanaf juni zit het gebruik van betaalde parkeerplaatsen weer op het niveau van de begroting.

Product Veerdiensten, € 196.000 Nadelig.

Als gevolg van corona en bijbehorende maatregelen is het aantal overtochten in de maanden januari – mei 2021 bij het Lexkesveer een stuk lager dan de periode voor corona. Vanaf juni 2021 is sprake van herstel, hoewel het aantal overtochten nog altijd lager is dan in de periode voor corona.

Voor 2020 zijn we zowel voor parkeren als het veer volledig gecompenseerd door het rijk. Op dit moment is het nog onzeker of dit voor 2021 ook het geval gaat zijn.

02 Economische ontwikkeling

Geen financiële afwijkingen

03 Ruimtelijke ontwikkeling, € 482.000 Voordelig.

Product Ruimtelijke beleid, € 48.000 Nadelig.

Er zijn enkele, niet vooraf begrote, activiteiten uitgevoerd waarvoor geen aanvullende dekking is toegekend en die niet binnen de beschikbare budgettaire ruimte konden worden opgevangen. Het betreft het opstellen van de visie Dorschkamp, het uitwerking van het transformatiegebied uit de visie Buitengebied en het opstellen van beleid voor alternatieve woonvormen. Totaal € 50.000 nadelig.

Product Omgevingsvergunning, € 530.000 Voordelig.

Voor het project Omgevingswet is de afgelopen jaren, overeenkomstig daarover bij aanvang gemaakte afspraken, steeds ongebruikt projectbudget overgeheveld naar het volgende jaar. De afspraken over overhevelingen kwamen voort uit de onzekerheden over de hoogte en de spreiding van de uitgaven gedurende de implementatie van de wet. Zo werden hoge uitgaven verwacht voor de aansluiting op het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO). Gezien onzekerheden over de consequenties van het DSO voor de gemeentelijke organisatie en over de datum van inwerkingtreding van de wet, is rekening gehouden met budget-overstijgende kosten. De budgetoverstijging bleek in de afgelopen jaren minder dan verwacht, onder andere door meer concurrentie in de softwaremarkt dan vooraf voorzien en dientengevolge brede dienstverlening tegen een scherpe prijsstelling. Daardoor is geen of beperkt gebruik gemaakt van de overgehevelde projectgelden. Daarnaast is de ontwikkeling van de visie bebouwde kom (tweede deel omgevingsvisie) en het omgevingsplan later gestart dan oorspronkelijk gepland. Als gevolg van deze ontwikkelingen is sprake van onderuitputting van de overgehevelde bedragen uit vorige jaren. Voor 2022 wordt rekening gehouden met hogere uitgaven ten behoeve van visie bebouwde kom, omgevingsplan, organisatiebrede scholing en ondersteuning bij de implementatie van het nog vast te stellen citybrand. Hiervoor is een overheveling vereist van 2021 naar 2022 ad € 230.000. Hiermee rekening houdende komt over 2021 naar huidige verwachting incidenteel € 300.000 vrij te vallen uit de projectgelden Omgevingswet.

04 Milieu, € 500.000 Nadelig.

Product Energiebeheer, € 500.000 Nadelig.

Het college wil € 500.000 beschikbaar stellen voor het bestrijden van energiearmoede. Deze middelen worden aangewend voor het versterken van het energieloket en de Tochtbusters, het stimuleren van isolatie en aanschaf van een zuinige koelkast, verduurzaming bij huurders van de Woningstichting en het ondersteunen van inwoners van de Benedenbuurt bij het afstappen van aardgas. Wanneer nodig kijken we ook naar een tegemoetkoming voor minima voor de hogere energielasten. Begin november heeft u een memo (nr. 21.0201909) van het college ontvangen waar uitgebreider wordt ingegaan op deze interventies.

Amendement 5A3: Besteden van € 350.000 (bovenop de hierboven genoemde € 500.000) aan maatregelen tegen energiearmoede specifiek bestemd voor het verstrekken van € 150 of € 200 per huishouden (afhankelijk van het type huishouden) aan inwoners met een inkomen tot 130% van de toepasselijke bijstandsnorm en de kosten te dekken door een onttrekking van € 350.000 uit de onbestemde reserve.

06 Maatschappelijke ontwikkeling, € 3.573.000 Voordelig.

In bijlage 2 is een samenvatting/infographic opgenomen van de 'Rapportage Sociaal Domein 1e helft 2021 Gemeente Wageningen'. Deze rapportage heeft u inmiddels ontvangen en sluit aan met de uitkomsten in deze bestuursrapportage.

Product Werkgelegenheid, € 250.000 Voordelig.

Over de hele breedte van het product Werkgelegenheid zien we (kleine) voordelige resultaten.

Product WSW, € 66.000 Voordelig.

De werkelijke uitstroom van Wsw'ers in 2021 is hoger dan waar rekening mee is gehouden bij het opstellen van de begroting.

Product Sociale Zekerheid, € 1.600.000 Voordelig.

We verwachten een positief resultaat op het product sociale zekerheid. Hierin zit een 'buffer' van €1.000.000 om budgetbijstellingen vanuit het Rijk op te vangen. Het restant wordt verklaard door een daling van de bijstandsuitkeringen en uitkeringslasten, terwijl begroot is op een lichte stijging.

Product Beleidsdomein gezondheidsbeleid, € 294.000 Voordelig.

De bestrijding van corona heeft alle aandacht maar vanwege de omvang van de problematiek valt dat buiten de reguliere budgetten. Het rijk heeft middelen beschikbaar gesteld voor de ondersteuning van kwetsbare groepen die door de coronacrisis extra hulp nodig hebben. Hier worden nog afspraken over gemaakt. Een klein deel van de middelen is besteed. De overige middelen zijn nog niet verplicht (d.w.z. uitgegeven) of er is een contract met een partner gesloten. We verwachten over 2021 een voordeel van € 294.000. De middelen zullen we later dit jaar of begin volgend jaar alsnog besteden, daarom wordt bij de jaarrekening 2021 een overheveling voorgesteld. Van dit verwachte voordeel zullen we met de jaarrekening voorstellen ongeveer € 240.000 over te hevelen. Daarmee resteert een voordeel van € 54.000 dat met deze bestuursrapportage ten gunste van het begrotingsaldo komt.

Product Burgerkracht en innovatie, € 500.000 Voordelig.

De onderschrijving van € 500.000 is opgebouwd uit het nog niet uitgegeven raadsbudget (€ 50.000) en een begrotingsfout van € 450.000. Deze fout is in de programmabegroting 2022-2025 structureel gecorrigeerd en wordt in deze bestuursrapportage nu ook in de begroting van 2021 gecorrigeerd. Voor het raadsbudget zijn geen voorstellen van de raad ontvangen, waardoor wij deze nu aframen. Het raadsbudget zou ingezet worden voor motie 4M1 bij het raadsvoorstel "Nieuwe Toekomst: begrotingswijziging 2021 en systematiek doelenbomen", aangenomen op 26 april 2021 met als doel kwetsbare groepen te ondersteunen. We hebben in de afgelopen maanden een aantal initiatieven onderzocht, deze bleken echter niet te passen bij het beoogde doel. Daarbij kan de reguliere hulp en ondersteuning de vragen van deze groep ook goed aan. Verdere initiatieven voor deze doelgroepen zullen we de komende maanden onderzoeken en oppakken en dekken vanuit de nog beschikbare middelen van het maatschappelijk steunpakket Corona.

Product Individuele ondersteuning, € 1.272.000 Voordelig.

Op Jeugdhulp (€ 263.000), Wmo (€ 598.000) en Beschermd Wonen (€ 411.000) zien we lagere kosten dan begroot. Bij Wmo en Jeugdhulp heeft de coronacrisis invloed gehad op de ingezette ondersteuning, bij Beschermd Wonen is de omzetting van cliënten naar de Wet langdurige zorg als reden voor de onderschrijving aan te wijzen. De middelen voor jeugdhulp zijn in 2021 aangevuld voor het bestrijden van de wachtlijstproblematiek. Indien noodzakelijk wordt hiervoor bij de Jaarrekening 2021 een budgetoverheveling ingediend.

Product Vrede- en ontwikkelingssamenwerking, € 50.000 Voordelig.

Ook in 2021 heeft Wageningen 4/5 mei coronaproof moeten organiseren zonder publiek. Dit betekent dat geen geld uitgeven is aan schoonmaak en cameratoezicht. Er is € 40.000 over. Daarnaast heeft de gemeente € 23.000 gekregen van stichting W45 voor de coördinatie van initiatieven uit de stad. Omdat door corona niet alle activiteiten zijn uitgevoerd is hier € 10.000 van over. Bij de jaarrekening zullen we voorstellen dit verwachte incidentele voordeel van € 10.000 over te hevelen naar 2022. Zo kunnen we uitgestelde activiteiten alsnog subsidiëren.

Via de Septembercirculaire 2021 zijn extra geormerkte gelden TONK en Buurt- en dorpshuizen vanuit de algemene uitkering ontvangen. Door de oormerking van deze middelen, leidt deze inkomst bij programma 12 tot een verhoging van de budgetten/begrote lasten in dit programma van € 459.000 (nadeel).

Beleidsafwijkingen programma 6

Doel of resultaat: "Vanaf 2021 hebben 20 Wageningers met een bijstandsuitkering (duurzaam) werk gevonden in een kansberoep, bovenop de reguliere uitstroom"

Dit resultaat wordt in 2021 nog niet behaald. Om dit resultaat te behalen moet de personele capaciteit worden uitgebreid, specifiek voor dit resultaat. Via de Kadernota 2021 is gevraagd om hiervoor structurele middelen te mogen begroting in de Programmabegroting 2022. Er is gewacht met het opstarten van de werving en selectie totdat de middelen structureel worden toegekend via de vaststelling van die begroting.

De middelen voor 2021 die niet aan de capaciteitsuitbreiding zijn besteed worden ingezet voor het op orde brengen van (juridische) beleidsdocumenten.

Doel of resultaat: "In 2021 is een inventarisatie gemaakt van Wageningse werkgevers en werknemers-aantallen in minder-toekomstbestendige of krimpende beroepsgroepen/sectoren. Vervolgacties worden bepaald op basis van de inventarisatie"

Er is gewacht met het opstarten van de inventarisatie tot de arbeidsmarkt (enigszins) gestabiliseerd is. Op dit moment wordt de onderzoeksvraag voor de inventarisatie opgesteld. De inventarisatie zal wel starten in 2021, maar mogelijk nog niet worden opgeleverd.

07 Onderwijs & educatie, € 127.000 Voordelig.

Product Kinderopvang, € 150.000 Voordelig.

In 2021 hebben we vanuit het Rijk significant meer middelen gekregen om te voldoen aan de nieuwe wettelijke norm van 16 uur aan VVE. Omdat Wageningen al op 15 uur zat, terwijl eerder slechts 10 uur verplicht was, zijn de uitgaven niet significant gestegen. Er is zelfs sprake van lagere uitgaven dan normaal, mogelijk nog als gevolg van corona (minder aanmeldingen). Het voordeel hiervan zal blijken bij de jaarrekening. De hogere uitkering vanuit het Rijk is structureel. Volgend jaar wordt een gedeelte van de verhoging van de middelen (€ 40.000) ingezet voor het bekostigen van pedagogisch beleidsmedewerkers. Dit is verplicht vanaf 1 januari 2022.

08 Wonen, € 40.000 Nadelig

Product Exploitatie Vastgoed, € 26.000 Nadelig.

De te realiseren ombuiging van € 778.000 door de verkoop van vastgoed wordt niet volledig gerealiseerd. De vertraging van de verkoop is een bewuste keuze, zoals is aangegeven in de memo over het strategisch vastgoed. De totale verkoopopbrengst van Nude 25 en Dudoklaan 6 bedraagt € 422.000. Het incidentele nadeel bedraagt voor de ombuiging € 356.000. Daarnaast wordt naar

verwachting geen beroep gedaan dit jaar op de stelpost voor het meerjaren onderhoudsplan (MJOP). Het incidentele voordeel daarvan bedraagt € 330.000.

Vanwege de middelen die voor dit jaar nog beschikbaar zijn is het niet nodig om op dit moment een extra impuls te geven aan het Revolving Fund. Bij de bestemming van de Jaarrekening 2021 komt het college van B&W wel met een voorstel om een extra impuls te geven aan het Revolving Fund voor het verduurzamen van het eigen vastgoed.

09 Sport en cultuur, € 192.000 Voordelig.

Product Beleidsdomein cultuur als middel participatie, € 320.000 Voordelig.

In 2020 is € 202.000 uit de structurele middelen voor Cultuur naar steun en herstelmaatregelen gegaan. Van het Rijk heeft de gemeente Wageningen sinds de coronacrisis € 716.000 ontvangen voor de lokale culturele infrastructuur. Voor dit budget zijn plannen ontwikkeld in 2021. Het is echter de verwachting dat een deel van de daadwerkelijke uitgaven zullen vallen in boekjaar 2022. Te denken valt bijvoorbeeld aan een regeling voor makers waarvan de aanvraagperiode nog in 2021 start, maar de subsidies zullen worden uitbetaald in 2022. We verwachten een voordelig resultaat van circa € 320.000. In het jaarrekeningproces wordt voorgesteld dit budget over te hevelen naar 2022.

De verdeling van het budget vanuit de nieuwe aanbesteding brandverzekering van programma 12 naar dit programma is € 8.000 nadelig.

Via de septembercirculaire 2021 zijn extra geormerkte gelden Lokale culturele voorzieningen vanuit de Algemene Uitkering ontvangen. Door de oormerking van deze middelen, leidt deze inkomst bij programma 12 tot een verhoging van de budgetten/begrote lasten in dit programma van € 120.000 (nadeel).

10 Veiligheid

Geen financiële afwijkingen.

11 Transparantie overheid, € 58.000 Voordelig.

Product Burgerzaken, € 58.000 Voordelig.

Ook in 2021 heeft Covid-19 nog een duidelijk effect op de dienstverlening bij Burgerzaken, hoewel het sinds de zomer 2021, waarin weer veel meer mogelijk is, wel aantrekt. Tijdens Covid-19, zijn er in het voorjaar van 2021, Tweede Kamerverkiezingen georganiseerd waarvoor het Rijk ruim € 100.000 aan extra middelen beschikbaar heeft gesteld. Niet alle beschikbaar gestelde middelen zijn voor de Tweede Kamerverkiezingen nodig gebleken. Echter met het oog op de gemeenteraadverkiezingen van maart 2022, is het voorstel om de niet gebruikte Rijksmiddelen beschikbaar te houden voor deze verkiezingen. Ook daar zullen nog extra maatregelen nodig zijn voor het organiseren van toegankelijke veilige verkiezingen. De gerealiseerde kosten voor de Tweede Kamerverkiezingen in 2021 bedragen € 110.000. Het verwachte voordeel is € 58.000. Bij de jaarrekening zullen wij voorstellen om hiervan € 37.000 over te hevelen naar 2022 voor de organisatie van de gemeenteraadsverkiezingen 2022. Het resterende deel van het verwachte positieve resultaat op dit product € 21.000 wordt bij de jaarrekening gemeld.

12 Algemene dekking en onvoorzien, € 2.004.000 Voordelig.

Product Bedrijfsvoering, € 125.000 Voordelig.

Er zijn projecten uitgesteld, mede door vertraging bij leveranciers in verband met het tekort aan chips. Naar verwachting wordt dit jaar € 75.000 niet uitgegeven, mede wegens het doorschuiven van investeringen.

Als gevolg van de COVID-19 pandemie is het aantal medewerkers dat vanuit de gemeentelijke panden heeft gewerkt erg laag. Dit heeft voor diverse facilitaire onderdelen een financiële onderuitputting geleid van ongeveer € 50.000, met name aan koffie/thee, papier en kantoorartikelen.

Product Algemene Uitkering, € 1.265.000 Voordelig.

Het volledige effect is gerelateerd aan de verwerking van de septembercirculaire 2021. De grootste afwijkingen zitten in de afrekening compensatie inkomstenderving 2020, TONK tweede tranche, voorschot BTW-compensatiefonds. In programma 12 wordt het bruto-effect van de algemene uitkering ter hoogte van € 1.265.000 verwerkt (verhoging van de baten). De verhoging van drie oormerkingen leiden tot de verhoging van de budgetten/begrote lasten de programma's 6 (€ 460.000) en 9 (€ 120.000). Het netto-effect van de septembercirculaire 2021 is daarmee € 685.000 voordelig.

Zie voor de volledige toelichting op de afwijkingen in het gemeentefonds de raadsinformatiebrief septembercirculaire 2021 met kenmerk 21.0102817.

Product Algemene uitgaven en inkomsten, € 600.000 Voordelig.

Lagere afschrijvingslasten a.g.v. uitblijven investeringen uit het Meerjaren Investeringsprogramma (MIP), € 450.000 Voordelig.

De grootste onderuitputting afschrijvingen zitten bij de volgende investeringen:

- Kennis-as Kennislandschap: € 32.000
- Huisvesting scholen bijzonder basisonderwijs: € 169.000
- Sporthallen de Vlinder: € 49.000
- Verkeersbeleid: € 84.000
- Concernkostenplaats Automatisering: € 60.000

Lagere rentelasten a.g.v. uitblijven aantrekken langlopende leningen voor de investeringen uit het MIP, € 150.000 Voordelig.

Product Beleggingen en overige financiële middelen, € 52.000 Nadelig.

Dividendopbrengst 2020 van de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is lager dan wij in de meerjarenbegroting hebben geraamd (de structurele ombuiging uit 2020 wordt nog niet gerealiseerd).

Door de verdeling van het budget vanuit de nieuwe aanbesteding brandverzekering van programma 12 naar de overige programma's ontstaat een voordeel van € 66.000.